

p. 265 89,5

IOANNIS IONSTONI
 THEATRUM
 VNIVERSALE OMNIUM
 ANIMALIVM
 QVADRVPEDEM
 TABVLIS OCTOGINTA
 AB ILLO CELEBERRIMO
 MATHIA MERIANO
 AERI INCISIS ORNATVM

EX SCRIPTORIBVS TAM ANTIQVIS, QVAM
 RECENTIORIBVS, THEOPHRASTO, DIOSCORIDE, AELIANO,
 OPIANO, PLINIO, GESNERO, ALDROVANDO, WOTTONIO, TVRNERO,
 MOVFFETO, AGRICOLA BOETIO, BACCIO, RVVEO SCHONFELDIO,
 FREGGIO, MATHIOLO, TABERNAMONTANO, BAVHINO,
 XIMENE, BVSTAMANTIO, RONDELETIO, BELLONIO
 CITESIO, THEVETO, MARGGRAVIO,
 PISONE
 ET ALIIS MAXIMA CVRA COLLECTVM
 ET
 OB RARITATEM DENVO INPRIMENDVM
 SVSCEPIT

FRANCISCVS IOSEPHVS ECKEBRECHT
 BIBLIOPOLA HEILBRVNNENSIS.
 TYPIS CHRISTIANI DE LANNOY.
 MDCCLV.

eidem indatur, vel pars unguis sinistrae palmae imponatur, manusque in pugnum complicitur, vel eiusdem portiuncula in aurem sinistram missa, et aliquandiu veluti scalpen-

do moveatur. Suffocatae mulieri, rasura cum zedoaria, anaticis partibus felicissime exhibetur. Formulas ex ea antepilepticas in auctoribus vide.

ARTICULUS XI.

De Rhinocerote.

Rhinoceroti nomen a cornu, quod in nare pullulat, nomen datum est. Quidam apud Diaconum, *bovem Aegyptium* appellant: alii ex Pausania, *Aethiopicum quadrupedem* seu taurum, sed falso. In Aegyptum non potuit, nisi fortuito casu inferri. Pausanias vero in Aethiopia taurum esse dicit, qui ob similitudinem cornu ab ignaris Rhinoceros appelletur. Nullum animal est, cuius *descriptio*, inquit Aldrovandi continuator, magis sit in lubrico. Et certe Plinius breviter se expedit. *Vnum ei in nare cornu, longitudinem cum elephanteparem, crura multo breviora, colorem buxeam.* Tantundem et Agatharchides apud Photium protulit. Nicolaus de Comitibus Venetus Rhinocerotem suillo capite, bovina cauda, elephantino colore, cornu bipedalis longitudinis gerentem nobis fingit in provincia Mangi. Aelianus, qui Graecorum permultis et Romanorum visum et bene notum describere frigidum esse putat, in summa nare cornu gerere ait, mucronis acuti, robore nec ferro quidem concedens, pellem tantae firmitatis, ut aegre iaculo penetrari queat. De *Cornu* maxima est discrepantia: Tertullianus unum tantum assignat: Martialis vero duobus depraeliari scribit. Utrumque hoc, secundum eundem in capite, secundum alios in humero dextro alterum et brevius esse. Nummus Domitiani utrumque in naribus ponit. Alii maius cornu in naso, minus in fronte, aliquo supra spatio collocant. Sed nec de *forma* eiusdem conveniunt. Alii rectum instar tubae, linea nigra transcurrente ponunt, alii sine linea. Artemidorus apud Strabonem, qui Rhinocerotes lon-

gitudine parum ab elephantis excedere, magnitudine tauri, forma a pro proxima esse ait, recurvum et omni osse durius facit. Diodorus simum, Agatharchides et Solinus repandum vocant. Addit Artemidorus, belluam duo cingula tanquam Draconum volumina dorso usque ad uterum circumeuntia habere, alterum iubam versum, alterum ad lumbum, haecque de ea a se dici, quod sibi visa esset. At Bontius, quem in Capra Pazaartica citavimus, quique Rhinocerotem vel centies non tantum caveae inclusum, sed et in silvis vagantem vidit, ita nobis eum describit. Cute e nigra est cinericia, instar Elephantinae, rugosa admodum, cum profundis plicaturis circa latera ac in dorso crassam admodum habet pellem, ut, quae ictui Iaponicae machaerae facile resistat. Neque enim haec bestia, ut apud nos pingitur, scutis munita est, sed hae plicaturae hoc clypeos mentiuntur, neque una pars durior est altera. Rostro est porcino, sed ante acutiore, neque tam obtuso, in cuius extremitate cornu istud extat, unde nomen sortita est bellua, aliud altero maius pro aetate Rhinocerotis. Colore etiam cornu variat, modo nigrum, modo cinericium, modo album est. Magnitudine autem corporis mediocri staturae, Elephantem proxime accedit mediocrem, nisi quod pedibus sit longe humilioribus, et propterea etiam tam conspicuum non est animal. *Locum* si quaeras, invenitur in Africae desertis, Abasia, multis Asiae locis, regno Bengalae, et lacatru. Nec aevó Aristotelis Graecis notus erat, nec Romanis ante annum urbis conditae DCLXVI.

Diacon.
1.16.
Pausan. in
Boeoticis.

Plin. N. N.
1.7. c. 20.

Photius
Biblioth.
Cod. 250.

Ael. N. A.
1.17. c. 44.

Tertull.
1.3. contra
Praxeam.
Rer. Indi-
car. relat.
1.3. c. 7.

Strabo Ge-
ogr. 1. 16.

Diodo-
Sicil. Bi-
bliothec.
1.4.
Solin. Pe-
lythid. 1.6.

Bontius
Medic. In-
dor. p. 16.

Quis

Die Hist.
l. 51.

Plin. H. N.
l. 8. c. 20.
Solin.
Polyhist.
c. 30.

Bontius
Lc.

Quis primus monstraverit, inter antiquarios non convenit. Dio ab Augusto primum in triumphali pompa traductum ait: At Plinius Cn. Pompeium ludis primum exhibuisse tradidit. Ideo Solinus: Ante ludos Cn. Pompeii Romana spectacula Rhinocerotem nescivisse reliquit. Herbis et virgultis perquam spinosis vescitur, nam linguam habet asperimam. De *Natura* hoc duntaxat constat, cum Elephante inimicitias gerere, nec faevire in hominem, nisi lacessitum. Dimicaturus cornu ad saxa limato praeparat se pugnae, in dimicatione alvum maxime petens, quam scit esse molliorem, perruptoque carniū ambitu exanguem facit, quod, si alvum contingendi copia non datur, contra ipse a proboscide et dentibus ictus deficit, et opprimitur. Irritatus, inquit Bontius, hominem simul et equum, tanquam pulicem prostermit, quem deinde lambendo necat, dum asperitate linguae cute ac carne usque,

ad ossa hominem denudat. Sclopeto laesus, dum per silvas fugit, quicquid obvium est, cum summo fragore ac horrore audientium prostermit, etiam satis crassas arbores. Historiam insignis eius ferocitatis vide apud eundem. Huc pertinet ex eodem et illud, quod coeno mirifice gaudeat, nec prius etiam irritatus vindictam exercent, quam catulo suo providerit. *Voce* sues imitatur. Grunnit enim. *Carnibus* vescuntur Mauri, quae tam nervosa, ut dentes ferratos exigat. Cutis in vino macerata a Zacuto in malignis propinatur. Cornu veneno extinguendo quidam propinant, lautioribus apud Romanos pro gutto in balneis erat. In eo oleum asservabatur loturis idoneum. In *Genera* quaedam distingui, affirmare non ausim. Dicitur tamen in Africa deprehensus magnitudine asini silvestris, cornu bicubitali, pedibus certis, auribus equinis, cauda bovina.

CAPUT III.

De Ruminantibus non Cornigeris.

ARTICULUS I.

De Camelo.

Aldrov.
Hist. Bi.
l. 1. c. 34.

Destr. Mo.
Arist. H. A.
l. 1. c. 1.
Scalig. c. 6.

Haecenus de ruminantibus Cornigeris actum est, sequuntur non ruminantia, *Camelus* nempe, et *Camelopardalis*. *Camelus* vel ab Ebraico Gamal, quod Camolum significat, vel a *καμω* laboro, quod sit animal ad labores dossuarios aptissimum, vel ab *καμα* humile et breve, quod, quando onerantur, ut humiliores fiant, accumbant, vel quasi *καμω* curvus, quod media femora curvet, utpote iuxta crurum altitudinem concisum ac decurtatum, ut Artemidorus ex Eveni sententia derivat, dicitur. Bisulcum est animal, sed ita, ut a posteriore parte ad secundam usque digitorum flexionem *pes* bipertiat, at anterior leviter bipartitus sit, ad primos usque eorundem nodos, fissurarum vero

intervalla expleat quid, quale et asferibus. Peculiaris ipsis in dorso *gibber*, quo caetera animalia carent. Habent et inferne alterum superiori simile, quo reliquum fuleitur corpus, ubi genua submittit. Papillae ei quaternae, quot et vaccis. *Cauda*, asinae similis. *Genitale* pone idque tam nervosum, ut ex eo confici possit, quo arcus fidissime intenduntur. In unoquoque crure genu unum, neque plures plicaturae, ut Herodotus innuit, verum tot videntur, quod alvo subducta sunt. Similis bubulo *talus*. *Clunes* pro corporis ratione exiguae. *Fel* non discretum, sed venulis quibusdam confusum. Nulli in superiore maxilla priores *dentes*. Soli ex non cornigeris duo ventriculi, quod spino-

Arist. H. A.
l. 5. c. 2.

Herodot.
in Thalia.

Aristot. de
partib.
animal. l.
3. c. 14.